

Vi fik en helt forrygende afslutning på Superligaen, og den kunne man skrive mange spalter om – endnu engang en afslutning nærmest i overtiden, som betød alverden for to klubber. Et annulleret mål til FCM, som i sidste ende så stadig sendte Brøndby videre i stedet for det omvendte resultat. Jeg skal nok lade være med at harpe på, at VAR igen sikrede det rigtige resultat på bundlinjen. Det er læserne nok ved at være trætte af – men igen må jeg sige, at det er det, som VAR er der for.

Men én ting er Superligaen – en helt anden ting er breddefodbolden. Og dér møder vi endnu engang de traditionelle problemer med dommermangel. Senest har jeg i denne uge set nogle grimme overskrifter fra det nordjyske, som stiller spørgsmålstegn ved den fremtidige kampafvikling, hvis man ikke har nogen dommere. Dette er set i lyset af antal kampe og antal dommere. Det hænger bare ikke sammen. Der er altid to sider af mønten – én ting er, at man rekrutterer dommere, en helt anden ting er at kunne fastholde dem efterfølgende, når de møder mere eller mindre oplagte sekunda-seniorspillere en tidlig søndag morgen med alt, hvad det kan føre med sig.

Ikke desto mindre: hvad ville breddefodbolden gøre uden dommere. Jeg mindes en bemærkning fra min skolebladstid - og så er vi godt nok langt tilbage - fra venstrefløjsaktivisten Carl Scharnberg (som jeg i øvrigt ikke er enig med i detaljen), hvor slutbemærkningen var 'Tænk, hvis de startede en krig, og ingen kom'.

Man kan tænke sig en breddekamp en tidlig søndag morgen, hvor der står 22 spillere, men ingen dommer. Og hvad så ? Ja, det er i princippet hjemmeholdets problem, men vi kan forhåbentlig alle blive enige om, at det er bedst for alle parter, hvis man kan finde en neutral opmand.

Så nu er det tid til det årlige opråb for at få flere dommere ind under fanerne. Det er muligvis en kende sent for den kommende forårssæson, men der kommer jo også et efterår.

Hvilken målgruppe skal man så forsøge at indfange ? Det er jo ikke dommere omkring de danske fodboldbaner, som vi mangler. Dem har vi i den grad rigeligt af – lige fra forældre til bedrevidende trænere, og begge parter med en varierende grad af tunnelsyn. Problemet er bare, at de personer, som synes at have det øjensynlig største overblik tit befinder sig uden for kridtstregerne. Det ville være herligt at få nogle af dem ind i folden, men andre målgrupper er nok mere oplagte.

En del er fodboldspillere, som løber ind i en skade, men som stadig gerne vil bevare tilknytningen til spillet og samtidig få rørt sig. Det kan godt være, at regelkendskabet fra start ikke er til guldmedalje og der skal ske noget aflæring af de ting, som man tror, at man ved efter et langt liv som spiller - men i sidste ende hjælper reglerne ikke ret meget, hvis man ikke har følingen. Dommervirksomhed er uendeligt meget mere end regler – det er situationsbestemt ledelse og anvendt psykologi på adskillige planer, blik for spillet, krisehåndtering og tackling af det uventede. En anden målgruppe er dem, der tidligt opdager, at spillertalentet måske ikke rakte helt så langt, som de havde håbet. Det har vi indtil flere fremragende eksempler på. Måske kan man på dommersiden endda nå væsentlig længere, end man ville som spiller. Man skal lige i første omgang overleve ikke længere at være medlem af et trygt holdfællesskab - og det kan være svært nok pludselig at føle sig som den ensomste mand i verden. Det er faktisk den største showstopper – at gå fra at være en del af et

fællesskab til på banen at være helt alene. Til gengæld opdager man, at der også er et dommerfællesskab, selv om man er alene om en kamp, og fællesskabet ikke ved første øjekast er så synligt. Rundt omkring i lokalunioner og dommerklubber gør man rigtig meget for at holde fast i de nye og hjælpe dem over de første barrierer og frustrationsoplevelser.

Ikke mindst får man en fin brik til en kommende lederuddannelse, og man bliver meget klogere på andre mennesker – og ikke mindst sig selv.

Hvis man kun ser på pengene, kan man snildt finde andre og mere givtige ting at foretage sig i fritiden, som kan skæppe mere i kassen, men der er nu alligevel et par pointer. Honoraret fastsættes efter, hvad der kan snige sig under skattereglernes loft, så det kan blive til et pænt lille skattefrit beløb, selvfølgelig afhængig af aktivitetsniveauet. I øjeblikket indbringer en 90 minutters-kamp omkring 250 kroner, og dertil kommer så kørselsgodtgørelse efter den høje takst, p.t. omkring 3.50 kr. pr. kilometer. Og pointen er, at netop fordi indkomsten ikke er skattepligtig, påvirker den heller ikke SU, efterløn eller andre offentlige ydelser, så dommerhonorarer kan give et fint supplement f.eks. for en studerende. Andre lægger beløbet i den store sparegris til familiens ferie. Men ser man bort fra pengene, er der andre og nok i virkeligheden større fordele. Man får en god del motion og er nødt til at holde sig i nogenlunde anstændig form, og ikke mindst får man redskaber til sin personlige udvikling. Leder- og konfliktløsningsegenskaber bliver i den grad trænet med mennesker af alle aldre, faconer og kulører – og mange dommeregenskaber kan man ofte i et eller andet omfang overføre til sit civile arbejde eller sin uddannelse.

Et typisk dommerkursus afvikles over cirka 12 teoritimer. Der køres også et stigende antal online-kurser (det er da i det mindste én god ting, som COVID har kastet af sig). Herefter kommer tre uddannelseskampe, hvor man bliver fulgt af en vejleder. Eksamen er en multiple choice-test foran pc'en med vurdering af videoklip og efterfølgende tilbagemelding fra en instruktør. Det vejledende beståelseskrav er 25 rigtige ud af 40 spørgsmål, og en hitrate på 60 % af kendelserne kan vel ikke siges at være decideret urimeligt, hvis man overfører det til dommerne på banen. Efter bestået prøve vil der normalt ligge nogle ungdomskampe og vente, lidt afhængig af ens egen alder - og igen vil der, afhængig af lokale forhold, være folk parat på sidelinjen til at sikre en god start. Prisen for kursus og eksamen er typisk i omegnen af 500 kroner (her er for en gangs skyld noget, som er blevet meget billigere den seneste håndfuld år). Det kan lyde som en stor startinvestering, for der skal jo også noget tøj på kroppen - men der er rigtig mange lokale modeller, der kan mildne lidt på det – og selv 500 kroner er jo tjent hjem ved et par kampe). Ét er, at man mange steder som klubmedlem vil kunne få et tilskud (så har klubben også nogen til at hjælpe med de såkaldte dommerløse kampe), men der findes også rabatmodeller, mulighed for afbetaling via de kampe man dømmer, sågar nogle steder tilbagebetaling af en del af beløbet, hvis man dømmer et vist antal kampe det første år.

Har du nu, kære læser, fået interesse for at blive dommer eller bare blive klogere (eller kender du nogen, som du mener kunne trænge til at blive det), så kontakt nærmeste lokalunion for at høre, hvornår næste kursus afvikles i lige dit område. De flinke mennesker på www.dbu.dk hjælper uden tvivl gerne til med at få dig gelejdet hen på det rigtige skrivebord. Vil man bare være klogere uden ambitioner om et dommerkursus - uanset om man er en fodboldklub, en flok avisjournalister, en TV-station eller andet - så rykker vi også

gerne ud nogle timer med lovmæssig førstehjælp og tager nogle typiske faldgruber eller highlights fra loven. Det behøver bestemt heller ikke være kedeligt. Har det interesse, så kontakt enten DBU eller lokalunionen.